

A Régiók Bizottsága állásfoglalása

A Régiók Bizottsága javaslatai az új Európai Unió jogalkotási időszakára

(2014/C 271/02)

Az európai parlamenti választásokat követően és az Európai Bizottság új hivatali időszakát megelőzően a **RÉGIÓK BIZOTTSÁGA** (RB) elvárásokat és javaslatokat terjeszt elő az Európai Unió új jogalkotási időszakára vonatkozóan:

1. Az európai régiók és városok kulcsfontosságú partnerek az Európai Unióba vetett bizalom erősítésében
 - 1.1. úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió új jogalkotási időszaka fő célkitűzéseinek a következőknek kell lenniük: **több és jobb munkahely teremtése**, fenntartható és területileg kiegyensúlyozott növekedés beindítása, illetve közös értékeink támogatása annak érdekében, hogy erősítsük a polgárok európai projektbe vetett bizalmát;
 - 1.2. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nemcsak forrásai az EU **demokratikus legitimitásának**, hanem motorjai is az uniós célkitűzések helyi szinten történő előmozdításának és megismertetésének; emlékeztet arra, hogy a többszintű kormányzás biztosítja, hogy valamennyi kormányzati szint együttműködjön a hatáskörök gyakorlásában, valamint arra, hogy a **szubszidiaritás és a többszintű kormányzás** együtt jár az erős helyi és regionális önkormányzattal;
 - 1.3. emlékeztet arra, hogy jóllehet Európa helyi és regionális önkormányzatai felelősek a **közvetlen állami beruházások kétharmadának** végrehajtásáért az EU-ban, súlyosan érintette őket a **gazdasági és pénzügyi válság**, ami az állami kiadások jelentős, több mint 20 %-kal való csökkentését és nagyobb területi különbségeket eredményezett az elmúlt három évben. Ugyanakkor a helyi és regionális önkormányzatok gyakran találják szembe magukat egyre növekvő pénzügyi igényekkel a magas munkanélküliséggel és a társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos problémák kezelése terén.
2. Befektetés Európa településeibe és régióiba a munkahelyteremtés, a növekedés és a fenntarthatóság érdekében
 - 2.1. javasolja, hogy a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 2016 végén esedékes félidős felülvizsgálatának alkalmából vizsgálják meg a többéves pénzügyi keret jelenlegi teljes költségvetésén belül a kifizetési előirányzatok felső határának tekintetében bevezetendő változtatások lehetőségét, tekintettel a halmozódó fennálló kötelezettségvállalásokra (RAL) és arra, hogy az EU egyre nehezebben teljesíti jogi kötelezettségeit, továbbá gondoskodjanak arról hogy a költségvetés megfeleljen az Unió folyamatosan alakuló stratégiai prioritásainak;
 - 2.2. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot olyan intézkedésekre, amelyek segítik az uniós alapok tagállami szintű felhasználására való képesség növelését, illetve gondolja át újra az EU által támogatott beruházások **nemzeti és regionális társfinanszírozásának** a költségvetési deficitre vonatkozó kalkulációkból való kizárására vonatkozó elemzését, és középtávon vegye fontolóra az uniós közberuházások ambiciózusabb támogatását;
 - 2.3. kéri, hogy a 2015-ben várható független, teljes körű értékelést követően és arra alapozva terjesszék ki az **Európa 2020 projektkötvényekre vonatkozó kezdeményezés** futamidejét és alkalmazási körét;
 - 2.4. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen közzé egy **közleményt az uniós közkiadások minőségéről**, mely többek között felhasználná a **hatékony közberuházásokra vonatkozó OECD-elveket** az uniós politikák jövőbeli kialakítása során;
 - 2.5. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy tegyen közzé egy **zöld könyvet az uniós, nemzeti és szubnacionális költségvetések közötti szinergiák növeléséről** az uniós költségvetés optimális felhasználásának biztosítására;
 - 2.6. kéri az Európai Bizottságot és az Európai Beruházási Bankot, hogy fokozza a helyi és regionális önkormányzatoknak az **innovatív pénzügyi eszközökre** vonatkozó szakértelmének növelése érdekében nyújtott gyakorlati támogatást.
3. Az uniós politikák területi vetületének erősítése és az EU területi megosztottságának megszüntetése
 - 3.1. sürgeti az Európai Bizottságot, az Európai Parlamentet és a tagállamokat, hogy **területi dimenzióval** ruházzák fel az **európai növekedési és foglalkoztatási stratégiát** annak tervezett felülvizsgálata keretében;

3.2. szorgalmazza, hogy dolgozzanak ki az Európai Unió egészére kiterjedő stratégiát és lépéseket az európai kulturális, hagyománybeli és nyelvi sokszínűség megőrzésére és támogatására; határozottan úgy véli, hogy politikai szinten több figyelmet kellene fordítani arra, hogy a kultúra és a hagyomány miképp tud fenntartható növekedést és munkahelyeket teremteni;

3.3. kéri továbbá a szubnacionális szint szorosabb bevonását az **európai szemeszter** részét képező új gazdasági és pénzügyi politikai koordinációba;

3.4. kéri az Európai Bizottságot, hogy az európai strukturális és beruházási alapokról szóló rendeleteknek és az európai partnerségi magatartási kódexnek megfelelően vizsgálja meg a helyi és regionális önkormányzatoknak a partnerségi megállapodások és operatív programok tervezésébe, végrehajtásába és esetleges újratervzésébe való bevonásának eredményeit, valamint terjesszen elő megfelelő ajánlásokat arra az esetre, ha a tagállamok nem tennének eleget ezeknek a rendelkezéseknek;

3.5. kéri az európai uniós intézményeket, hogy a **gazdasági és monetáris unió** elmélyítésére vonatkozó minden további javaslatban nagyobb mértékben vegyék figyelembe a területi dimenziót, és kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy szenteljének különös figyelmet a helyi és regionális átgűrűző hatásoknak és az azok által az államháztartások fenntarthatóságára, valamint a területi kohézióra kifejtett esetleges következményeknek, különösen szem előtt tartva a tervezett új **konvergencia- és versenyképességi eszköz** és más jelentős uniós gazdasági és fiskális reformokat;

3.6. szorgalmazza, hogy a **területi hatásvizsgálat** váljon kötelezővé az Európai Bizottság hatásvizsgálatainak elvégzése során;

3.7. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen közzé egy **fehér könyvet a területi kohézióról** a gazdasági, társadalmi és területi kohézió koncepciójának megerősítése érdekében és az EU-ban egyre fokozódó területi különbségek kezelésére, valamint indítsa újra a vitát az életminőség „**GDP-t meghaladó**” méréséről. Az egyes régiók között továbbra is hatalmas gazdasági és társadalmi különbségek vannak, ezért alapvetően fontos a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra irányuló politika támogatása, különös figyelmet fordítva a kevésbé fejlett régiókra;

3.8. kéri az Európai Bizottságot a városi, valamint a városi/vidéki fenntartható fejlődés előmozdítására egy **az integrált városi fejlődésről szóló fehér könyv** révén;

3.9. hangsúlyozza a **területi látásmód** szükségességét **az Európai Unió számára**, és ennek érdekében kéri az Európai Területfejlesztési Terv felülvizsgálatát;

3.10. javasolja, hogy fektessenek külön hangsúlyt a **határokon átnyúló megoldások**, a **régióközi hálózatépítés és a makroregionális stratégiák** fejlesztésére többek között az európai területi együttműködési csoportosulások használatának más uniós politikákra történő kiterjesztésével;

3.11. kéri az Európai Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit a **TEN-T törzshálózat és a törzshálózati folyosók** kialakításának befejezését és kiterjesztését illetően, valamint vonja be a helyi és regionális önkormányzatokat a folyosók munkaterveinek kidolgozásába, továbbá erősítse a folyosóplatformokon való részvételüket.

4. Az Európai Unió felkészítése új szakpolitikai kihívásokra

Több támogatás az oktatásnak, a képzésnek és a kultúrának

4.1. kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a tanári foglalkozások korszerűsítésének európai koordinációjáról;

4.2. kéri, hogy az Európai Bizottság javasoljon minőségi keretrendszert a koragyermekkori nevelés és gondozás számára, illetve uniós keretet a nem formális és informális tanulás útján szerzett készségek és kompetenciák elismerésére;

4.3. kéri, hogy az Európai Bizottság tegyen konkrét javaslatokat arra, hogy miként lehet minden életkorban fejleszteni a polgárok digitális jártasságát;

4.4. elvárja az Európai Bizottságtól, hogy ismerje el a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az igazságügyi és belügyi területet érintő jövőbeli politikáinak kidolgozásában; mindenekelőtt azt kéri, hogy tevékenységeinek tervezése során figyelme terjedjen ki az alapvető jogok tiszteletben tartása elősegítésének helyi és regionális vetületére, valamint egy átfogó európai migrációs politika kialakítására is;

4.5. kiemeli az ifjúsági garanciarendszerek mint olyan eszközök jelentőségét, amelyek támogatják a fiatalok körében tapasztalható magas munkanélküliség elleni küzdelmet, és lehetőségeket nyújtanak a fiatal európaiak számára. Az RB ezért kéri, hogy növeljék a program finanszírozását, és nyújtsanak nagyobb támogatást a helyi és regionális önkormányzatoknak az ilyen eszközök előkészítéséhez, kidolgozásához és bevezetéséhez;

4.6. szorgalmazza, hogy a kultúrát és a kreativitást szervezesebben építsék bele a felülvizsgált „Európa 2020” stratégiába és annak jövőbeli kiemelt kezdeményezéseibe;

Új lendület a társadalmi integrációhoz Európa városaiban és régióiban

4.7. kéri, hogy az Európai Bizottság szorosan működjön együtt a városokkal, valamint a regionális és helyi hatóságokkal a migránsok integrálására irányuló erőfeszítéseikben. Ez fontos eszköze annak, hogy sikeresen teljesítsük az „Európa 2020” céljait és válaszoljunk és az EU előtt álló demográfiai kihívásokra;

4.8. kéri, hogy a demográfiai változást prioritásként ismerjék el a kapcsolódó uniós jogszabályok kialakításakor és a 2014–2020-as időszakra szóló összes uniós finanszírozási program végrehajtásakor;

4.9. ismételten kéri egy európai hajléktalanügyi stratégia kidolgozását;

4.10. kéri, hogy az Európai Bizottság tegyen többet a nemzeti, regionális és helyi szintű romaintegrációs stratégiák hatékony összehangolása és nyomon követése érdekében, és megerősített együttműködést szorgalmaz az Európa Tanács „Városok és régiók európai szövetsége a romák befogadására” elnevezésű kezdeményezésével;

Jobb versenyképesség és több innováció helyi és regionális szinten

4.11. kéri, hogy fejlesszenek ki egy regionális szintű célravezető és hatásos szabályozás programot (REFIT) azzal a konkrét céllal, hogy csökkenjenek különösen a kis és közepes vállalkozások adminisztratív terhei. Fontosnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nagyobb szerepet kapjanak a kisvállalkozói intézkedéscsomag felülvizsgálatában;

4.12. kéri, hogy az uniós régiók közötti innovációs szakadék áthidalása érdekében az Európai Bizottság erősítse meg az intelligens szakosodási stratégiák szerepét. Fontosnak tartja egy cselekvési terv kidolgozását a „kiválósághoz vezető út” kezdeményezéshez, amely gondoskodik gyakorlati lépésekről és állandó nyomon követésről, továbbá biztosítja az európai kutatási programok (Horizont 2020) és az európai strukturális és beruházási alapok bevonását;

4.13. olyan intézkedéseket szorgalmaz, amelyek a tagállamokban a szabadfoglalkozások és a szabályozott szakmák gyakorlásának útjában álló akadályok csökkentésével az egységes piac megvalósítását szolgálják, és azt is elvárja az Európai Bizottságtól, hogy a „Vállalkozás 2020” cselekvési tervben beharangozott jogszabályi javaslatokat az új jogalkotási időszak első felében terjessze elő, így gyorsítva fel a cselekvési terv végrehajtását és a munkahelyteremtést helyi és regionális szinten;

4.14. európai cselekvési terv kidolgozását kéri a közszféra innovációjához, külön hangsúlyt fektetve a helyi és regionális közigazgatásra;

4.15. szorgalmazza az „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához” című, 2011. évi fehér könyv felülvizsgálatát, amelynek keretében meg kellene vitatni az uniós közlekedéspolitika 2020 utáni jövőjét;

Európa energiasztratégiájának újragondolása az éghajlatváltozással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos helyi és regionális szintű megoldások alapján

4.16. kéri az Európai Bizottságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet a helyi és regionális önkormányzatok szerepére az integrált európai energiapolitika fejlesztésében. Ahhoz, hogy csökkentjük függőségünket a fosszilis tüzelőanyagoktól, **decentralizált energetikai megoldásokra** van szükség, ezért az EU-nak egyenlő esélyeket kell biztosítania a kisebb energiatermelők számára;

4.17. kéri, hogy az Európai Bizottság terjesszen elő **cselekvési tervet az energiaszegénység ellen**, amelyben az európai szintű intézkedéseket nemzeti és regionális/helyi intézkedésekkel ötvözi;

4.18. kéri, hogy az uniós intézmények és a tagállamok vegyék egyértelműen figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a CO₂-kibocsátáscsökkentésre, a megújuló energiák arányára és az energiahatékonyságra vonatkozó ambiciózus és kötelező érvényű célok elérésében, és az EU kohéziós politikájának mintájára fejlesszék tovább ezen a területen a partnerségi elvet. Kéri emellett az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy szélesítsék a Polgármesterek Szövetségének mint a helyi és regionális önkormányzatokat az uniós éghajlat-politikába integráló európai eszköznek a tevékenységi köreit, és 2020-tól lássák el a megfelelő erőforrásokkal.

4.19. kéri, hogy az Európai Bizottság a levegővel, vízzel és zajártalommal kapcsolatos politikák felülvizsgálatakor és kidolgozásakor forrásorientált megközelítést alkalmazzon, azaz a környezetvédelmi problémákat már a forrásuknál ragadja meg, és vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok tapasztalatait. Az önkormányzatoknak ugyanis gyakran úgy kell végrehajtaniuk az adott politikákat, hogy nincs közvetlen befolyásuk a problémák forrásaira;

Új lendület a vidékfejlesztéshez és az agrárpolitikához

4.20. kéri, hogy az Európai Bizottság egy integrált területi megközelítésből kiindulva javasoljon megfelelő **fenntartható vidékfejlesztési stratégiát**;

4.21. kéri, hogy a megreformált közös agrárpolitika (KAP) „biztonsági hálóra” vonatkozó rendelkezéseit egészítsék ki más, célzottabb intézkedésekkel a **piac ingadozásainak kezelésére**;

4.22. hatásvizsgálatot szorgalmaz a jelenleg tárgyalt kereskedelmi megállapodások agrárszektorra gyakorolt hatásainak felmérésére;

Az EU bővítési politikájának folytatása, az EU-val szomszédos országokkal fenntartott partnerség megerősítése és a decentralizált együttműködés erejének jobb hasznosítása

4.23. kéri, hogy az Európai Bizottság támogassa és erősítse a csatlakozó országok helyi és regionális önkormányzatainak szerepét a közigazgatási reformban, és éves eredményjelentéseiben kiemelt figyelmet fordítson a decentralizáció alakulására;

4.24. hangsúlyozza, hogy az EU-nak határozottan ki kell állnia a **keleti partnerség országainak** támogatása mellett oly módon, hogy támogatást biztosít a helyi és regionális demokrácia megerősítéséhez és a decentralizációs folyamatokhoz, illetve ösztönzi a keleti partnerség és az EU helyi és regionális önkormányzatai közötti együttműködési programok alkalmazását;

4.25. kéri, hogy az Európai Bizottság az Európai Szomszédosági Támogatási Eszköz segítségével fokozza a **mediterrán partnerországok** társadalmi és területi kohézióját, illetve a régiók és helyi önkormányzataik közötti együttműködést;

4.26. ezzel összefüggésben kéri, hogy az Európai Bizottság a déli szomszédos országokra is terjessze ki a **helyi közigazgatást támogató eszköz programját**. Fontosnak tartja, hogy a mediterrán térségben fenntartható migrációs politikákat dolgozzanak ki és hajtsanak végre minden érintett fél – nevezetesen a nemzeti kormányok és a regionális/helyi önkormányzatok – bevonásával;

4.27. szorgalmazza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat vonják be a harmadik országokkal létrehozandó **„integrációs partnerségek”** kidolgozásába és más olyan megelőző kezdeményezésekbe, melyek a körkörös migrációt népszerűsítik;

4.28. elvárja, hogy a **decentralizált fejlesztési együttműködés** terén gazdag tapasztalatokkal rendelkező helyi és regionális önkormányzatokat bevonják a fejlesztés területi szempontú megközelítésének érvényesítésébe. Kéri a helyi/regionális fejlesztési stratégiáknak és annak a támogatását, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hozzájáruljanak a **fejlesztés európai évéhez (2015)**;

4.29. javasolja, hogy az Egyesült Államokkal kötendő **transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről** (TTIP) szóló tárgyalásokat azzal a feltétellel folytassák, hogy tiszteletben tartják az átláthatóságot és a demokratikus részvételt, és megőrzik a szociális és környezetvédelmi normákat. Kéri, hogy az RB kapja meg az érdekelt fél státusát ebben a folyamatban;

Szorosabb kapcsolatok a polgárokkal

4.30. kéri, hogy az Európai Bizottság terjesszen elő javaslatot az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló okmány módosítására annak érdekében, hogy erősödjön az Európai Parlament demokratikus szerepének elismerése. Ezt el lehet érni többek között egy az egész EU-ban közös európai parlamenti képviseleti küszöb meghatározásával, illetve a szavazati jog gyakorlásának megkönnyítésével egy európai szavazói nyilvántartás javaslása révén;

4.31. szorgalmazza a **„Partnerség az Európáról szóló kommunikációért”** stratégia felülvizsgálatát, támogatandó a helyi és regionális önkormányzatoknak a polgárok Unióról és uniós politikákról való tájékoztatásában betöltött szerepét. Kéri, hogy az Európai Bizottság szorosabban működjön együtt az RB-vel egy ténylegesen **decentralizált kommunikációs politika** megvalósításában regionális és helyi szinten, főként a tagállamokban működő képviseltein keresztül.

5. Megerősített partnerség az európai intézményekkel

5.1. kéri, hogy vonják be az RB-t a **jogalkotás minőségének javításáról szóló új intézményközi megállapodás** tárgyalásban hamarosan induló tárgyalásokba;

5.2. az együttműködési megállapodás alapján szorosabb együttműködést szorgalmaz **az Európai Bizottsággal** a jogalkotást megelőző szakaszban, hogy hosszabb távú stratégiai kezdeményezéseket lehessen meghatározni, és népszerűsíteni lehessen a többszintű kormányzasi megoldásokat az uniós politikákban;

5.3. az RB-vel 2014-ben kötött együttműködési megállapodás alapján arra invitálja **az Európai Parlamentet**, hogy mélyítse el az együttműködést a jogalkotási folyamatban, csakúgy mint az európai szemeszter alatt és az uniós jogszabályok területi hatásainak értékelésekor;

5.4. egyenlő bánásmódot kér a helyi és regionális önkormányzatok és szerveik számára az átláthatósági nyilvántartásban való regisztrációs kötelezettségnek az átláthatósági nyilvántartásról szóló új intézményközi megállapodásban meghatározott módosításai tekintetében;

5.5. szorgalmazza, hogy a **Tanács** tovább erősítse az együttműködést az RB-vel azokon a területeken, amelyek alapvetően fontosak a helyi és regionális önkormányzatok számára.

Kelt Brüsszelben, 2014. június 26-án.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Michel LEBRUN
